

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 1999/95/EY,
annettu 13 päivänä joulukuuta 1999,
merenkulkijoiden työajan valvonnasta yhteisön satamissa käyvillä aluksilla**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 80 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

toimivat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- 1) Yhteisön sosiaalipoliittisella toiminnalla pyritään muun muassa kohentamaan työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta työympäristössä.
- 2) Yhteisön toimilla meriliikenteen alalla pyritään muun muassa kohentamaan merenkulkijoiden elin- ja työoloja aluksilla, parantamaan meriturvallisuutta sekä ehkäisemään merionnettomuuksien aiheuttamaa meren saastumista.
- 3) Kansainvälinen työjärjestö (ILO) hyväksyi 8—22 päivänä lokakuuta 1996 pidetyssä kahdeksannessakymmennessän neljännessä yleiskokouksessaan merenkulkijoiden työaikaa ja alusten miehitystä koskevan ILO:n yleissopimuksen, jäljempänä 'ILO:n yleissopimus N:o 180', sekä vuonna 1996 tehtyyn kauppa-aluksissa noudatettavaa vähimmäistason koskevaan yleissopimukseen N:o 147 liittyvän vuoden 1996 pöytäkirjan, jäljempänä 'ILO:n yleissopimukseen N:o 147 liittyvä pöytäkirja'.
- 4) Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestön (ECSA) ja Euroopan unionin kuljetusalojen ammattiliiton (FST) tekemästä, merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevasta sopimuksesta 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetulla neuvoston direktiivillä 1999/63/EY ⁽⁴⁾, joka annettiin perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdan mukaisesti, pyritään saattamaan voimaan 30 päivänä syyskuuta 1998 tehty mainittu sopimus, jäljempänä 'sopimus'; mainitun sopimuksen sisällössä kuvastuvat tietyt ILO:n yleissopimuksen N:o 180 määräykset; sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat merenkulkijat kaikilla julkisessa tai yksityisessä omistuksessa olevilla merialuksilla, jotka on

rekisteröity jonkin jäsenvaltion alueella ja joita tavallisesti käytetään kaupalliseen meriliikenteeseen.

- 5) Tämän direktiivin tarkoituksena on soveltaa ILO:n yleissopimuksen N:o 180 määräysten mukaisia direktiivin 1999/63/EY säännöksiä kaikkiin aluksiin, jotka käyvät yhteisön satamissa, riippumatta siitä, minkä lipun alla alus purjehtii, jotta kaikki merenkulkijoiden turvallisuudelle ja terveydelle selvästi vaaralliset tilanteet voitaisiin tunnistaa ja korjata; direktiiviin 1999/63/EY sisältyy kuitenkin vaatimuksia, joita ILO:n yleissopimus N:o 180 ei sisällä ja joiden noudattamista ei sen vuoksi pitäisi valvoa sellaisilla aluksilla, jotka eivät purjehdi minkään jäsenvaltion lipun alla.
- 6) Direktiiviä 1999/63/EY sovelletaan merenkulkijoihin kaikilla merialuksilla, jotka on rekisteröity jonkin jäsenvaltion alueella; jäsenvaltioiden olisi valvottava, että niiden alueella rekisteröidyt alukset noudattavat kaikkia direktiivin 1999/63/EY säännöksiä.
- 7) Turvallisuuksyistä ja kilpailun vääristymisen välttämiseksi jäsenvaltioiden olisi voitava tarkastaa, että rekisteröintivaltioista riippumatta kaikki niiden satamissa käyvät alukset noudattavat asiaankuuluvia direktiivin 1999/63/EY säännöksiä.
- 8) Erityisesti sellaisten alusten, joiden lippuvaltio ei ole ratiifioinut ILO:n yleissopimusta N:o 180 tai ILO:n yleissopimukseen N:o 147 liittyvää pöytäkirjaa, ei pidä saada osakseen edullisempaa kohtelua kuin niiden, joiden lippuvaltio on jommankumman tai molempien tässä tarkoitettujen yleissopimusten osapuoli.
- 9) Direktiivin 1999/63/EY tehokkaan täytäntöönpanon valvonta edellyttää, että jäsenvaltiot suorittavat aluksilla tarkastuksia, etenkin saatuaan asiaan liittyvän valituksen aluksen päälliköltä tai miehistön jäseneltä taikka joltakin sellaiselta henkilöltä tai organisaatiolta, jonka laillisiin etuihin aluksen turvallinen toiminta, aluksen elin- ja työolot tai saastumisen ehkäiseminen kuuluu.
- 10) Jäsenvaltiot voivat omasta aloitteestaan tarvittaessa nimetä satamavaltion valvontaa suorittavia tarkastajia tekemään tarkastuksia yhteisön satamissa käyvillä aluksilla tämän direktiivin säännösten toteuttamiseksi.
- 11) Näyttö siitä, ettei alus noudata direktiivin 1999/63/EY vaatimuksia, voidaan saada aluksen työolojen sekä työ- tai lepoaikakirjanpidon tarkastuksen yhteydessä tai silloin, kun tarkastajalla on perusteltu syy uskoa, että aluksella olevat merenkulkijat ovat kohtuuttoman väsyneitä.

⁽¹⁾ EYVL C 43, 17.2.1999, s. 16.

⁽²⁾ EYVL C 138, 18.5.1999, s. 33.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 14. huhtikuuta 1999, (EYVL C 219, 30.7.1999, s. 240), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 12. heinäkuuta 1999 (EYVL C 249, 1.9.1999, s. 7) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 4. marraskuuta 1999 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ EYVL L 167, 2.7.1999, s. 37.

- 12) Jos olosuhteet aluksella ovat turvallisuuden tai terveyden kannalta selvästi vaaralliset, sen jäsenvaltion, jonka satamaan alus on saapunut, toimivaltainen viranomainen voi kieltää alusta poistumasta satamasta ennen kuin havaitut puutteet on korjattu tai miehistö on levännyt riittävästi.
- 13) Koska direktiivi 1999/63/EY pohjautuu ILO:n yleissopimuksen N:o 180 määräyksiin, mainitun direktiivin noudattaminen voidaan tarkastaa kolmansien maiden alueella rekisteröityjen alusten osalta vasta, kun edellä tarkoitettu yleissopimus on tullut voimaan,

operatiivisista syistä vapaaehtoisesti käyvää alusta, tai saatuaan näyttöä, ettei tällainen alus noudata direktiivissä 1999/63/EY tarkoitettuja normeja, laadittava asiasta selostus, joka lähetetään aluksen rekisteröintivaltion hallitukselle ja jos 4 artiklan mukaisesti suoritettussa tarkastuksessa saadaan näyttöä asiasta, jäsenvaltion on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että henkilökunnan turvallisuudelle tai terveydelle selvästi vaaralliset olosuhteet aluksella oikaistaan.

Valituksen tekijän henkilöllisyyttä ei saa ilmaista aluksen päällikölle tai laivanomistajalle.

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

4 artikla

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

1. Tämän direktiivin tarkoituksena on luoda menettely, jolla voidaan tarkastaa ja valvoa, että jäsenvaltioiden satamissa käyvät alukset noudattavat direktiiviä 1999/63/EY meriliikenteen turvallisuuden parantamiseksi sekä työolojen ja merenkulkijoiden terveyden ja turvallisuuden parantamiseksi aluksilla.
2. Jäsenvaltiot toteuttavat tarpeelliset toimenpiteet, jotta alukset, joita ei ole rekisteröity niiden alueella tai jotka eivät purjehdi niiden lipun alla, noudattavat direktiivin 1999/63/EY liitteessä olevia sopimuksen 1—12 lauseketta.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) 'aluksella' kaikkia sekä julkisessa että yksityisessä omistuksessa olevia, tavallisesti kaupalliseen merenkulkuun käytettäviä merialuksia. Kalastusalukset eivät sisälly tähän määrittelymään,
- b) 'toimivaltaisella viranomaisella' viranomaisia, jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet toteuttamaan tämän direktiivin mukaisia toimia,
- c) 'tarkastajalla' valtion virkamiestä tai muuta henkilöä, jonka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on asianmukaisesti valtuuttanut tarkastamaan aluksen työolot ja joka on vastuussa kyseiselle toimivaltaiselle viranomaiselle,
- d) 'valituksella' tietoa tai selostusta, jonka on toimittanut henkilökunnan jäsen, ammatillinen elin, järjestö, ammattiliitto tai yleensä henkilö, jonka etua aluksen turvallinen käyttö koskee, sen henkilökuntaan kohdistuvat turvallisuuden tai terveyteen liittyvät vaarat mukaan luettuna.

3 artikla

Selostusten laatiminen

Rajoittamatta 1 artiklan 2 kohdan soveltamista, jäsenvaltion on saatuaan valituksen, jota se ei pidä ilmeisesti perusteettomana ja joka koskee sen satamassa tavanomaisessa toiminnassaan tai

Tarkastus ja yksityiskohtainen tarkastus

1. Suorittaessaan tarkastuksen näytön hankkimiseksi siitä, että alus ei ole direktiivin 1999/63/EY vaatimusten mukainen, tarkastajan on tarkastettava, onko:

- aluksella noudatettavista työaikajärjestelyistä laadittu taulukko kaikilla aluksen työskentelykielillä ja englanniksi liitteessä I olevan mallin mukaisesti tai vastaavassa muodossa ja asetettu esille helppopääsyiseen paikkaan,
- merenkulkijoiden työ- ja lepoajoista pidetty kiva aluksen kaikilla työkielillä ja englanniksi direktiivin liitteessä II olevan mallin mukaisesti tai vastaavassa muodossa, säilytetäänkö sitä aluksella ja onko se annettu aluksen rekisteröintivaltion toimivaltaisen viranomaisen vahvistettavaksi määräjoiin.

2. Jos on saatu valitus tai tarkastaja omien aluksella tekemiensä havaintojen perusteella arvelee, että merenkulkijat voivat olla kohtuuttoman väsyneitä, tarkastajan on 1 kohdan mukaisesti suoritettava yksityiskohtainen tarkastus määrittääkseen, ovatko kirjatut työ- ja lepoajat direktiivissä 1999/63/EY säädettyjen normien mukaisia ja onko niitä noudatettu asianmukaisesti, ottaen huomioon muut aluksen toimintaan liittyvät merkinnät.

5 artikla

Puutteiden oikaisu

1. Jos tarkastuksessa tai yksityiskohtaisessa tarkastuksessa ilmenee, ettei alus ole direktiivin 1999/63/EY vaatimusten mukainen, jäsenvaltion on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta merenkulkijoiden turvallisuudelle tai terveydelle selvästi vaaralliset olosuhteet aluksella oikaistaan. Tällaisiin toimenpiteisiin voidaan lukea myös alukselle asetettava kielto poistua satamasta ennen kuin havaitut puutteet on korjattu tai miehistö on levännyt riittävästi.

2. Jos on selviä merkkejä siitä, että ensimmäisen vahtivuoron tai sitä seuraavien vahdinvaihtojen vahdinpitohenkilöstö on kohtuuttoman väsynyt, jäsenvaltion on varmistettava, ettei alus poistu satamasta ennen kuin havaitut puutteet on korjattu tai miehistö on levännyt riittävästi.

6 artikla

Jatkotoimet

1. Mikäli alusta kielletään, 5 artiklan nojalla poistumasta satamasta, kiellon määränneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava aluksen päällikölle, omistajalle tai liikenteenharjoittajalle, aluksen lippuvaltion tai rekisteröintivaltion viranomaiselle tai konsulille taikka tämän poissaollessa lähimmälle kyseisen valtion diplomaattiselle edustajalle 4 artiklassa tarkoitettujen tarkastuksen tuloksista tai tarkastajan tekemistä päätöksistä taikka tarvittaessa vaadituista oikaisuutoimista.

2. Suoritettaessa tähän direktiiviin perustuvaa tarkastusta on kaikin keinoin vältettävä aiheuttamasta alukselle kohtuutonta viivästystä. Mikäli alusta viivytetään kohtuuttomasti, sen omistajilla tai liikenteenharjoittajalla on oltava oikeus saada korvausta mahdollisesti kärsimistään tappioista tai vahingoista. Kohtuutonta viivästystä koskeviin väitteisiin liittyvä todistus- taikka on kaikissa tapauksissa aluksen omistajilla tai liikenteenharjoittajalla.

7 artikla

Valitusoikeus

1. Aluksen omistajilla tai liikenteenharjoittajalla tai heidän edustajallaan kyseisessä jäsenvaltiossa on oikeus valittaa toimivaltaisen viranomaisen tekemästä pysäyttämispäätöksestä. Pysäyttämistä ei lykätä valituksen vuoksi.

2. Jäsenvaltioiden on laadittava ja pidettävä voimassa tähän tarkoitukseen soveltuvat menettelyt oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on asianmukaisella tavalla ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitettujen aluksen päällikölle valitusoikeudesta.

8 artikla

Hallintoyhteistyö

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että niiden toimivaltaiset viranomaiset ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset toimivat yhteistyössä neuvoston direktiivin 95/21/EY, annettu 19 päivänä kesäkuuta 1995 alusturvallisuutta, saastumisen ehkäisemistä ja alusten asumis- ja työskentelyolosuhteita koskevien kansainvälisten standardien soveltamisesta yhteisön satamia käyttävien ja jäsenmaiden lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä purjehtivien aluksiin (satamavaltioiden suorittama valvonta) ⁽¹⁾ 14 artiklassa säädettyjä edellytyksiä vastaavin edellytyksin, jotta tämä direktiivi pantaisiin tehokkaasti täytäntöön. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä toimenpiteistä komissiolle.

2. Tiedot 4 ja 5 artiklan mukaisesti toteutetuista toimenpiteistä julkaistaan direktiivin 95/21/EY 15 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 157, 7.7.1995, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 98/42/EY (EYVL L 184, 27.6.1998, s. 40).

9 artikla

Suotuisamman kohtelun kieltävä lauseke

Mikäli jäsenvaltion tarkastama alus on rekisteröity sellaisen valtion alueella, joka ei ole ratifioinut ILO:n yleissopimusta N:o 180 tai ILO:n yleissopimukseen N:o 147 liittyvää pöytäkirjaa, tai jos alus purjehtii tällaisen valtion lipun alla, jäsenvaltion on mainittujen yleissopimuksen ja pöytäkirjan tultua voimaan varmistettava, ettei tällaiseen alukseen tai sen miehistöön sovelleta suotuisampaa kohtelua kuin alukseen, joka purjehtii sellaisen valtion lipun alla, joka on ILO:n yleissopimuksen N:o 180 tai ILO:n yleissopimuksen N:o 147 liittyvän pöytäkirjan tai molempien osapuoli.

10 artikla

Loppusäännökset

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2002.

2. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava viipymättä tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa säädökset kirjallisina komissiolle. Komissio ilmoittaa niistä muille jäsenvaltioille.

11 artikla

Yhteisön ulkopuolisten maiden alukset

Tämän direktiivin vaatimuksia sovelletaan muihin kuin jäsenvaltioiden alueella rekisteröityihin aluksiin tai muiden kuin jäsenvaltioiden lipun alla purjehtiviin aluksiin vasta ILO:n yleissopimuksen N:o 180 ja ILO:n yleissopimukseen N:o 147 liittyvän pöytäkirjan voimaantulopäivän jälkeen.

12 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

13 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 13 päivänä joulukuuta 1999.

Euroopan parlamentin puolesta

N. FONTAINE

Puhemies

Neuvoston puolesta

S. HASSI

Puheenjohtaja

OTTEITA ILOn YLEISSOPIMUKSESTA nro 180 ja STCW-YLEISSOPIMUKSESTA

ILOn yleissopimus nro 180

5 artikla

1. Työ- ja lepoaikojen rajat ovat seuraavat: a) enimmäistyöaika saa olla enintään: (i) 14 tuntia 24 tunnin jakson aikana, ja (ii) 72 tuntia seitsemän päivän jakson aikana tai b) vähimmäislepoajan on oltava vähintään: (i) kymmenen tuntia 24 tunnin jakson aikana ja (ii) 77 tuntia seitsemän päivän jakson aikana.
2. Lepoajan saa jakaa korkeintaan kahdeksi jaksoksi, joista toisen on oltava vähintään kuusituntinen, ja peräkkäisten lepoaikojen väli saa olla korkeintaan 14 tuntia.
6. Mikään 1 ja 2 kohdan sisältämästä ei estä jäsenvaltiota soveltamasta kansallista lainsäädäntöä tai menettelytapoja, joiden mukaisesti toimivaltainen viranomainen hyväksyy tai rekisteröi työehtosopimuksia, jotka sallivat poikkeuksia annettuihin rajoihin. Kyseisten poikkeusten tulee mahdollisuuksien mukaan noudattaa annettuja normeja, mutta niissä voidaan ottaa huomioon useammat tai pitemmät vapaa-ajat tai korvaavan vapaan myöntäminen, joka koskee vahtivuorossa olevia merenkulkijoita tai merenkulkijoita, jotka työskentelevät aluksella lyhyillä matkoilla.

7 artikla

1. Mikään tässä yleissopimuksessa ei rajoita aluksen päällikön oikeutta vaatia merenkulkijaa tekemään kauan tahansa työtä, joka on välttämätön aluksen, aluksella olevien ihmisten tai lastin välittömän turvallisuuden vuoksi, tai avun antamiseksi muille aluksille tai henkilöille, jotka ovat merihädässä.
3. Sen jälkeen kun tilanne on palautunut normaaliksi, aluksen päällikön on mahdollisimman pian varmistettava, että merenkulkijat, jotka ovat työskennelleet aikataulun mukaisena lepoaikana, saavat riittävän lepoajan.

STCW-yleissopimus

STCW-säännösten osasto A-VIII/1 (pakolliset määräykset)

1. Kaikille henkilöille, jotka määrätään hoitamaan vahtipäällikön tehtäviä tai osallistumaan vahdintuon miehistön jäsenenä, on järjestettävä vähintään 10 tunnin lepoaika kunakin 24 tunnin jakson aikana.
2. Lepoaika voidaan jakaa enintään kahteen jaksoon, joista toisen on oltava vähintään kuusi tuntia.
3. Lepoaikojen koskevia 1 ja 2 kohdassa asetettuja vaatimuksia ei tarvitse noudattaa hätätilanteissa tai harjoitusten aikana tai muissa ylitsepääsemättömissä operatiivisissa olosuhteissa.
4. Kymmenen tunnin vähimmäisaikaa voidaan lyhentää 2 ja 3 kohdan määräyksistä poiketen vähintään kuuden perättäisen kuuden perättäisen tunnin pituiseksi, jos lepotaukoa ei lyhennetä tällä tavoin pidemmällä kuin kahden päivän ajanjaksoilla ja lepoaikaa annetaan vähintään 70 tuntia jokaisen seitsemän päivän jakson aikana.
5. Viranomaisten on edellytettävä, että vahtivuoroluettelo asetetaan esille näkyvälle paikalle.

STCW-säännösten osasto B-VIII/1 (suositukset)

3. Sääntöä VIII/1 sovellettaessa olisi otettava huomioon seuraavat seikat:
 - 3.1 Väsymyksen ehkäisemiseksi annetuilla määräyksillä olisi varmistettava, etteivät työtunnit ole liiallisia tai kohtuuttomia. Erityisesti on huomattava, ettei säännösten osastossa A-VIII/1 määrättyjä vähimmäislepoaikoja tulisi tulkita siten, että koko muu aika voidaan varata vahdintuon tai muihin tehtäviin.
 - 3.2 Vapaittain jaksojen tiheys ja pituus sekä korvaavan vapaan myöntäminen ovat olennaisia tekijöitä ehkäisessä ajan myötä syntyvää väsymystä.
 - 3.3 Määräyksistä voidaan poiketa lyhyillä merimatkoilla käytettävien alusten kohdalla sillä edellytyksellä, että toimeen on pantu erityisiä turvajärjestelyjä.

LIITE II

MALLI MERENKULKJOIDEN TYÖAIKAA TAI LEPOAIKAA KOSKEVAA KIRJANPITOA VARTEN ⁽¹⁾

Sivu 1(2)

Aluksen nimi: _____ Mahdollinen IMO-numero: _____ Aluksen lippu: _____

Merenkulkija (täydellinen nimi): _____ Asema tai toimi aluksella: _____

Kuukausi ja vuosi: _____ Vahti ⁽²⁾: kyllä ei **Työaika/lepoaika ⁽³⁾**

Merkitkää työ- tai lepoajat joko rastilla (x) tai yhtenäisellä viivalla tai nuolella.

TÄYTTÄKÄÄ KÄÄNTÖPUOLELLA OLEVA Taulukko

Tällä aluksella sovelletaan seuraavia kansallisia lakeja, asetuksia ja/tai työehtosopimuksia, joilla asetetaan rajat työ- ja lepoajoille: _____

Vahvistan, että kyseessä olevan merenkulkijan työ- tai lepoaika on kirjattu asianmukaisesti tähän taulukkoon.

Aluksen päällikön tai sen henkilön nimi, jonka päällikkö on valtuuttanut allekirjoittamaan tämän kirjanpidon: _____

Aluksen päällikön tai hänen valtuuttamansa henkilön allekirjoitus: _____ Merenkulkijan allekirjoitus: _____

Tämä kirjanpidosta on annettava jäljennös asianomaiselle merenkulkijalle.

Tämä lomake tarkistetaan _____

(toimivaltaisen viranomaisen nimi) vahvistamin meneteltyin.

⁽¹⁾ Tässä mallitaulukossa käytettävät termit on ilmaistava aluksen kaikilla työkielillä ja englanniksi.⁽²⁾ Merkitkää rasti oikean vaihtoehdon kohdalle.⁽³⁾ Tarpeeton yhviivataan.

